

ETT SKEPP KOMMER LASTAT

Utsnitt ur adressetiketten anno 1905. Hela texten se nedan.

Året är 1905. Det är då unionen mellan Sverige och Norge upplöstes. Det är således 100 år sedan. Åsens skola byggs med stolthet av Åsenborna i Liden. Det mesta av byggmaterialet köps hos det nystartade Åsens Träförädlingsaktiebolag, som driver vattensågen i Kvarnån i Åsen (sågen restaurerad och återinvigd 1999). Men märkligt nog köps färdigtillverkade fönsterbågar och -karmar i Sundsvall. Redan då existerade tydligen det som långt senare kommer att kallas prefabricerade byggelement (Prefab). Att frakta stora fönsterpartier på landsväg, från Sundsvall till skolsalen i Åsen, var nog inte att rekommendera vid den här tiden. Nej det fanns bättre lösningar – med båt så klart. Från Sundsvall gick båten Turisten till Bergeforsen. Här lastade man om både folk och gods till båten Indalen. Ni vet den båt med stort skovelhjul i aktern och som såg ut som en flodångare på Mississippi i Amerika. Vid Liden tog sedan hästtransport vid den sista sträckan till den nya skolan.

Så här långt är det inte något unikt med berättelsen, men en dag ringde Lisbeth Melin i Åsen och berättade om en upptäckt. Några eldsjälar i Åsen har bestämt sig för att renovera Åsens gamla skola. När de stora fönsterkarmarna i skolsalen lyftes ut finner man till sin häpnad anteckningar på alla fönsterkarmarna. En adressetikett anno 1905. Det stora handskrivna meddelandet lyder:

Gust Larssons Eftr. Sundsvall
f. v. b. med Ång. Turisten
till Lars Olsson, Glimån

Glimån låg vid Indalsälven, nedanför Åsens by, och är sedan 1955 överdämt.

Genom några ord förflyttas man genom tid och rum till ett annat Sverige. Ett Sverige som skulle fullständigt förändras på 100 år, från ett jordbruksamhälle med lokal orientering till ett informationsamhälle med världen som handelsfält. Vad lite det behövs för att ändra perspektivet på saker och ting!

Arne Johansson

Tack till Lisbeth och Kjell Melin i Åsen för informationen om den ovanliga adressetiketten.

Åsens gamla skola idag.

Den adresserade fönsterkarmen för pågående renovering, i skolsalen i Åsens gamla skola.